

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI LÄÄKEALAN TURVALLISUUS- JA KEHITTÄMISKESKUKSESTA

Suomen Proviisoriyhdistys on saanut 9.4.2009 lausuntopyynnön otsikossa mainitusta esityksestä, jossa ehdotetaan annettavaksi laki sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alalle perustettavasta Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta. Eesityksen tavoitteena on organisoida lääkehuolto uudelleen tavoitteena väestön lääkehuollon ja lääkehoidon turvallisuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja taloudellisuuden parantaminen.

Nykytilassa lääkehuollon keskushallinnon ongelmaksi on esityksen mukaan koettu se, että lääkehuollon suunnittelu on ollut eriytynyttä ja integrointi suhteessa muuhun terveydenhuoltoon on ollut puutteellista. Lääkkeitä on käsitelty liian usein erillään muusta terveyden- ja sairaanhoidon kokonaisuudesta. Lääkekustannusten hallinnan, lääkitysturvallisuuden sekä lääkehuollon- ja hoidon yleisen suunnittelun strategiiden työ on ollut puutteellista. Eesityksessä todetaan, että päätöksentekijät haluavat perustaa ratkaisunsa tutkittuun tietoon, vertailla erilaisia vaihtoehtoja ja olla selvillä siitä, miten päätökset vaikuttavat myös tulevaisuudessa. Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää sitä, että käytettävissä on monipuolisia ja kattavia tietoja yhteiskunnan ja talouden kehityksestä sekä valmiudet tehdä niiden perusteella tarvittavat johtopäätökset.

Suomen Proviisoriyhdistys esittää, että keskuksen suunnittelun ja perustamisen yhteydessä huomioitaisiin jo alkuvaiheessa laajalti tietoyhteiskunnassa tapahtuva kehitys. Suomen Proviisoriyhdistyksen mukaan tieto- ja viestintäteknologiaa tulisi tulevaisuudessa hyödyntää monipuolisesti lääkealan kehittämisessä. Proviisoriyhdistys esittää, että perustettavassa organisaatiossa voitaisiin ottaa käyttöön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa uudenlaisia palaute- ja kommunikaatio- sekä asiantuntijajärjestelmiä, joilla voitaisiin luoda vuorovaikutteisuutta paitsi uuden organisaation sisällä, myös lääkealan eri toimijoiden ja keskuksen välille ja tehostaa siten keskuksen toimintaa etenkin sen uusilla toimialueilla. Tarkoituksenmukaiset asiantuntijajärjestelmät edistäisivät oppimista ja innovatiivisuutta lisäävän uuden tiedon siirtämistä monipuolisesti organisaation rakenteisiin osaksi tämän tietopääomaa. Uudenlaisten sosioteknisten järjestelmien käyttöönotto helpottaisi asiantuntijoiden työskentelyä ja edistäisi uuden organisaation tavoitteiden saavuttamista; väestön lääkehuollon ja lääkehoidon turvallisuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja taloudellisuuden parantamista.

Lakkautettava organisaatio, Lääkelaitos, ylläpitää esimerkiksi omaa uusien lääkehaittojen löytämiseen tähtäävää järjestelmää, jossa kerätään lääkäreiltä ja apteekkeista ilmoituksia lääkkeen aiheuttamiksi epäillyistä haittavaikutuksista. Tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen avulla olisi mahdollista tehostaa monenlaista muutakin lääkealalla tapahtuvaa raportointia. Monia lupa- ja dokumentointiprosesseja voitaisiin sähköistää; esimerkiksi lääkärin

ja apteekin toimittamien erityislupahakemusten käsittely voitaisiin toteuttaa suoraan sähköisesti. Eri lääkealan toimijat voisivat dokumentoida myös esimerkiksi alueellisista yhteistyössä tehtävistä kehittämisprojekteista saatuja tietoja ja raportoida niitä eteenpäin Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuskeskukselle.

Perustettavan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuskeskuksen yhdeksi tehtäväksi on esitetty lääkkeitä koskevan tiedon kokoaminen, arvioiminen ja välittäminen väestölle ja terveydenhuollon ammattilaisille. Tässä tehtävässä menestymisen kannalta on tärkeää, että uutta alueellista tutkimustietoa voitaisiin saada uusilla tavoilla mahdollisimman tehokkaasti, systemaattisesti ja laadukkaasti niiltä, joilla on toiminnallinen kokonaisvastuu lääkkeiden vähittäisjakelun ja/tai lääkeinformaation tarjoamisen järjestämisestä alueensa väestölle. Suomen Proviisoriyhdistys näkee, että vuorovaikutteisuuden edistäminen olisi eräs tärkeä osa lääkealan kehittämistä ja että teknologian innovatiivinen hyödyntäminen tarjoaisi lääkealan kehittämiselle uusia lähtökohtia.

Suomen Proviisoriyhdistys kannattaa hallituksen lakiehdotuksia. Suomen Proviisoriyhdistys pyytää kuitenkin huomioimaan 2 täsmennystä:

2 §

10) kehittää lääkealaa mukaan lukien **avohuollon ja sairaaloiden** apteekkitoiminta

7 §

2) Kansaneläkelaitokselta lääkkeiden määräämistä ja korvaamista koskevat rekisteritiedot

Tällä tarkoitetaan oletettavasti lääkärin määräämiä lääkkeitä, jotka toimitetaan/vaihdetaan, eikä esimerkiksi niitä, joita ei koskaan noudeta apteekeista. Tämän vuoksi kohdan voisi ilmaista myös muodossa: Kansaneläkelaitokselta lääkkeiden määräämistä, **toimittamista** ja korvaamista koskevat rekisteritiedot.

Kunnioittaen

SUOMEN PROVIISORIYHDISTYS ry

Ville-Matti Mäkinen
toiminnanjohtaja